

TEMA

HAVE- OG ANLÆGSARBEJDE

En allé kan typisk give et løft til ejendommen. Skal det være majestætiske lindetræer eller mere enkle seljerøn?

SØREN PALUDAN, SKOVRIIDER

Indkørsel, gårdsplads og have/park er sammen med gårdens bygninger selve ejendommens sjæl, mener skovrider Søren Paludan.

Ejendommens indkørsel, gårdsplads og have/park er det første, gæster ser, når de kommer forbi. Af samme grund er det vigtigt for mange at førstehåndstrykket fortæller lidt om, hvem vi er.

- Det kan være skønhed, liv og børnevenlighed. Det kan være stramme linier og funktionalitet, der signalerer, at der er orden på det hele. Kreditforening, naboer, kollegaer og venner lægger mærke til det, og signalet er af stor betydning på hver sin måde til hver sin målgruppe, fortæller skovrider Søren Paludan fra Paludan Skov- og Naturkonsulenter ApS, men tilføjer også, at det allervigtigste nok er, at skabe de rammer der sikrer, at vi som familie trives bedst muligt.

Søren Paludan giver i det følgende, idéer og tips til hvad du skal overveje, hvis du går rundt med store tanker om din gårds nærmiljø.

Indkørslen

En allé kan typisk give et løft til ejendommen. Skal det være majestætiske lindetræer eller mere enkle seljerøn? Eller er det bedre med nogle få markante og fritstående egetræer, der sætter det hele i relief?

Gårdspladsen

Hvor stor er den? Er der plads til et træ eller flere? Den store gårdsplads kræver typisk et eller flere træer for ikke at blive kold og bar. Træerne må dog ikke stjæle rummet på gårdspladsen, men de skal fremhæve det. Derfor er artsvalg og placering vigtig. Er der brug for hække, småplantninger ved

En allé kan typisk give et løft til ejendommen, men der er flere overvejelser, der skal gøres, før du begynder at plante træer, påpeger skovrider Søren Paludan.

Vejen til paradisis

bygninger, nogle bede eller en runddel med græs? Det hele kommer an på størrelse, eksisterende bygninger og hvad, det er, man ønsker!

Parken/haven

Parken eller haven skal tilrettelægges, så vi ønsker at bruge den og trives, når vi er der eller kigger på den. Typisk skal den, hvis den har en vis størrelse, også anlægges, så den er rationel at drive. De færreste har råd til en fuldtidsgartner.

Og skal man selv passe den, er det typisk et ønske, at det ikke må være for tidskrævende.

Man kan sagtens anlægge en park med spændende træer, kønne buskgrupper og større græsflader eventuelt med flere rum, uden at plejen behøver at tage for meget tid. Tingene skal tilrettelægges så de er enkle at vedligeholde. I relation til græsplænen er det måske et spørgsmål om at købe en lidt større græsklipper.

Kønne og blomstrende bu-

ske anlagt i de rette grupperinger er vigtige rammer for haven. Det kan være et område med rododendron under nogle gamle ege som blomstrer flot i maj. En gruppe med dronningebusk, Kolkwitzia, med et kæmpe blomsterflor af små lyserøde trompetagtige blomster i juni måned og andre buske, der følger med blomster senere.

I vintermånederne findes der også blomstrende buske – troldnød, med sine fantastiske

små gule blomster og Kejserbush, med hvidlige blomster fra december til februar.

Valget af træer og deres placering er afgørende. En flot stor hængepil kan være imponerende det ene sted og malplaceret det andet sted. Ægte kastanje, tulipantræ og ginko er blot eksempler på træer, der passer i mange større haver.

Gamle træer skal der værnes om - ikke mindst egetræer. Nåletræet må man heller ikke glemme. Sequadendron (kæm-

pe fyr), der er verdens største træ og kommer fra Californien, er en pryd i enhver større have. Eventuelt kan der plantes en gruppe af dem.

Typen af have/park

En engelsk landskabshave, som vi kender fra Frederiksberg have, med naturlige og organiske former, kan være meget spændende og livgivende. Ideer fra den engelske landskabshave kan bruges i de fleste større haver. I en mindre have park må tingene justeres.

Det omgivende landskab er også af stor betydning for anlægget. Er det omgivende landskab åbent agerland, græsmarker, skov eller vand, er der eksempelvis særlig værdifulde udsigter. Alt sammen bør indgå i haven parkens design.

Vand i haven

I enhver større park bør der være vand. Det er livgivende og skaber nye rum i sig selv og sætter parken i et andet perspektiv. Har man små børn, kan et diskret hegn overvejes. Men ellers er et vandhul og dets liv guld værd for børn. En sø eller regulær vandflade er klart noget af det, der virkelig flytter på herligheds- og handelsværdi for en ejendom.

Renovering eller nyanlæg

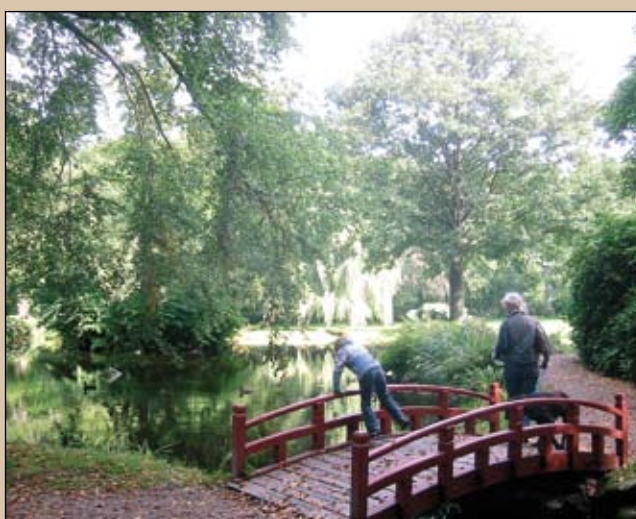
At arbejde med en gammel have eller park med mange gamle træer er altid et spændende udgangspunkt og vil typisk rumme masser af muligheder. Mange gamle haver trænger til en kærlig hånd og besidder ofte et langt større potentiale, end man som ejer er klar over.

Ved nyanlæg er opgaven at skabe det langsigtede rigtige samtidig med, at parken hurtigt giver familien og ejendommen det rette rum og muligheder. Man kan blive overrasket over, hvor hurtigt og relativt enkelt det kan være at skabe sit eget lille paradis.

pero

Rododendron under nogle gamle ege i maj.

Vand er livgivende og skaber nye rum i sig selv.

Gamle solitære træer i parkens græsområde.